

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

18 квітня 2019 р.

Київ

№ 238-р

Про визнання підтримки суб'єктів господарювання, зазначеної у повідомленні, такою, що не є державною допомогою відповідно до Закону

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги від 15.04.2019 № 500-01/1730-п, повідомлення про нову державну допомогу Департаменту житлово-комунальної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (вх. № 73-ПДД від 04.02.2019) (далі – Повідомлення), що було подане на виконання статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та за формою, що передбачена додатком 1 до Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Комітету від 03.03.2016 № 2-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України від 04.04.2016 № 501/28631, зі змінами, затвердженими розпорядженням Антимонопольного комітету України від 13.09.2018 № 18-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України від 27.11.2018 № 1337/32789,

ВСТАНОВИВ:

1. ПОРЯДОК ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДТРИМКУ

- (1) Департаментом житлово-комунальної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) відповідно до статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» подано до Антимонопольного комітету України (далі – Комітет) повідомлення про нову державну допомогу, зареєстроване в Комітеті за № 73-ПДД від 04.02.2019.
- (2) Комітетом листом від 18.02.2019 № 500-29/05-2250 Повідомлення залишено без руху та запитано додаткову інформацію.
- (3) Листом від 06.03.2019 № 058/7/2-1818 (вх. № 5-01/2882 від 07.03.2019) (далі – Лист) Департаментом житлово-комунальної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) надано додаткову інформацію до Повідомлення.

1.1. Надавач підтримки

- (4) Департамент житлово-комунальної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (далі – Департамент) (01001, м. Київ, вул. В. Житомирська, 15А, ідентифікаційний код юридичної особи 33695540).

1.2. Отримувач підтримки

- (5) Державний історико-меморіальний Лук'янівський заповідник (далі – Лук'янівський заповідник, Заповідник) (04112, м. Київ, вул. Дорогожицька, 7, ідентифікаційний код юридичної особи 23379574).
- (6) Відповідно до пункту 1.1 розділу 1 Статуту Лук'янівського заповідника, затвердженого розпорядженням Київської міської державної адміністрації від 26.05.1999 № 804 (далі – Статут), Заповідник створено на базі комплексу пам'яток історії та культури Лук'янівського цивільного кладовища, які знаходяться на державному обліку з метою їх збереження, реставрації, створення та відтворення; є науково-культурною організацією.
- (7) Пунктом 1.4 розділу 1 Статуту визначено, що майно Заповідника належить до комунальної власності територіальної громади міста Києва.

1.3. Мета (ціль) підтримки

- (8) Сприяння окремим видам господарської діяльності.

1.4. Очікуваний результат

- (9) Забезпечення Заповідником режиму охорони та постійного збереження недоторканості пам'яток історії та культури, здійснення заходів, спрямованих на покращення технічного й санітарного стану території Заповідника.

1.5. Форма підтримки

- (10) Поточні та капітальні трансферти.

1.6. Обсяг підтримки

- (11) Загальний обсяг підтримки – 41 324,3 тис. грн.

- (12) 2019 рік – 21 210,1 тис. грн, з яких:
- поточні трансферти – 11 210,1 тис. грн;
- капітальні трансферти – 10 000,0 тис. грн.

- (13) 2020 рік – 20 114,2 тис. грн, з яких:
- поточні трансферти – 10 294,0 тис. грн;
- капітальні трансферти – 9 819,8 тис. грн.

1.7. Підстава для надання підтримки

- (14) Закон України «Про благоустрій населених пунктів».

- (15)Рішення Київської міської ради від 13.12.2018 № 416/6467 «Про бюджет міста Києва на 2019 рік».
- (16)Рішення Київської міської ради від 17.03.2016 № 232/232 «Про затвердження Комплексної цільової програми підвищення енергоефективності та розвитку житлово-комунальної інфраструктури міста Києва на 2016 – 2020 роки».
- (17)Рішення Київської міської ради від 21.12.2017 № 1042/4049 «Про Програму економічного і соціального розвитку міста Києва на 2018 – 2020 роки».
- (18)Рішення Київської міської ради від 13.12.2018 № 415/6466 «Про внесення змін до Програми економічного і соціального розвитку міста Києва на 2018 – 2020 роки, затвердженої рішенням Київської міської ради від 21.12.2017 № 1042/4049».

1.8. Тривалість підтримки

- (19)01.01.2019 – 31.12 2020.

2. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ПРОГРАМИ

- (20)Відповідно до «Комплексної цільової програми підвищення енергоефективності та розвитку житлово-комунальної інфраструктури міста Києва на 2016 – 2020 роки», затвердженої рішенням Київської міської ради від 17.03.2016 № 232/232 (далі – Програма), мета Програми полягає в забезпеченні надійного функціонування житлово-комунального господарства м. Києва на засадах енергозбереження, задоволенні потреб споживачів у житлово-комунальних послугах, запобіганні виникненню надзвичайних ситуацій, що пов'язані з функціонуванням систем життєзабезпечення м. Києва.
- (21)Лук'янівський заповідник здійснює нагляд та досліджує місця поховання відомих діячів України на території Лук'янівського кладовища.
- (22)Додатком 1 до рішення Київської міської ради від 21.12.2017 № 1042/4049 «Про Програму економічного і соціального розвитку міста Києва на 2018 – 2020 роки» передбачено надання фінансової підтримки Заповіднику для проведення капітальних ремонтів та будівництва алеї перепоховань видатних українських діячів, похованих за межами України, з комплексом будівель адміністративно-господарського призначення.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

3.1. Ознаки державної допомоги

- (23)Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (24)Державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- підтримка надається суб'єкту господарювання;

- державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
- підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
- підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.

(25) Відповідно до частини другої статті 1 Закону терміни «суб'єкт господарювання», «товар», «економічна конкуренція (конкуренція)» вживаються у Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про захист економічної конкуренції».

3.2. Об'єкти благоустрою як об'єкт державної допомоги

(26) Згідно зі статтею 30 Закону України «Про місцеве самоврядування України» до відання власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить організація благоустрою та здійснення контролю за станом благоустрою населених пунктів.

(27) Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень сільських, селищних і міських рад у сфері благоустрою населених пунктів, зокрема, належить:

- затвердження місцевих програм та заходів із благоустрою населених пунктів;
- затвердження правил благоустрою територій населених пунктів;
- створення в разі необхідності органів і служб для забезпечення здійснення спільно з іншими суб'єктами комунальної власності благоустрою населених пунктів, визначення повноважень цих органів (служб).

(28) Відповідно до частини другої статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень виконавчих органів сільських, селищних і міських рад у сфері благоустрою населених пунктів, зокрема, належить:

- забезпечення виконання місцевих програм та здійснення заходів із благоустрою населених пунктів;
- організація місць відпочинку для населення.

(29) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до об'єктів благоустрою населених пунктів, зокрема, належать: території загального користування: парки (гідропарки, лугопарки, лісопарки, парки культури та відпочинку, парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва, спортивні, дитячі, історичні, національні, меморіальні та інші), рекреаційні зони, сади, сквери та майданчики; пам'ятки культурної та історичної спадщини; майдани, площі, бульвари, проспекти; вулиці, дороги, провулки, узвози, проїзди, пішохідні та велосипедні доріжки; пляжі; кладовища; інші території загального користування; прибудинкові території.

(30) Відповідно до частини першої статті 21 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» елементами (частинами) об'єктів благоустрою є, зокрема, зелені насадження в парках, скверах, на алеях, бульварах, в садах, інших об'єктах благоустрою загального користування; комплекси та об'єкти монументального мистецтва, декоративні фонтани і басейни, штучні паркові водоспади; будівлі та споруди системи інженерного захисту територій.

(31) Згідно зі статтею 22 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» комплексним благоустроєм вважається проведення на визначеній території населеного пункту (мікрорайон, квартал, парк, бульвар, вулиця, провулок, узвіз тощо) комплексу робіт з улаштування (відновлення) покриття доріг і тротуарів, обладнання пристроями

для безпеки руху, озеленення, забезпечення зовнішнього освітлення та зовнішньої реклами, встановлення малих архітектурних форм, здійснення інших заходів, спрямованих на поліпшення інженерно-технічного і санітарного стану території, покращання її естетичного вигляду.

- (32) Статтею 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» визначено, що:
- органи державної влади та органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності;
  - підприємство та балансоутримувач забезпечують належне утримання і своєчасний ремонт об'єкта благоустрою власними силами або можуть на конкурсних засадах залучати для цього інші підприємства, установи та організації;
  - орган державної влади або орган місцевого самоврядування за поданням підприємства чи балансоутримувача щорічно затверджує заходи з утримання та ремонту об'єкта благоустрою державної або комунальної власності на наступний рік та передбачає кошти на виконання цих заходів. Орган державної влади та орган місцевого самоврядування, підприємство та балансоутримувач несуть відповідальність за виконання затверджених заходів у повному обсязі.
- (33) Відповідно до частини третьої статті 20 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» фінансування місцевих програм з благоустрою населених пунктів проводиться за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів.
- (34) Статтею 30 Закону України «Про поховання та похоронну справу» утримання кладовищ, військових кладовищ, військових ділянок на кладовищах, військових братських та одиночних могил, земельних ділянок для почесних поховань, братських могил, а також могил померлих одиноких громадян, померлих осіб без певного місця проживання, померлих, від поховання яких відмовилися рідні, місць поховань знайдених невідомих трупів забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради за рахунок коштів місцевого бюджету.
- (35) Згідно з частинами п'ятою та шостою статті 8 Закону України «Про поховання та похоронну справу» органи місцевого самоврядування та їх виконавчі органи в межах своєї компетенції: забезпечують будівництво, утримання в належному стані та охорону місць поховання, створюють ритуальні служби тощо. Для організації (утворення), будівництва, утримання в належному стані та охорони місць поховання сільські, селищні, міські ради можуть створювати спеціалізовані комунальні підприємства.
- (36) Статтею 9 Закону України «Про поховання та похоронну справу» визначено поняття ритуальної служби – це спеціалізовані комунальні підприємства, що створюються органами місцевого самоврядування в порядку, встановленому Законом, з метою здійснення організації поховання померлих і надання ритуальних послуг, передбачених необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг, реалізації предметів ритуальної належності.

4. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕННЯ

- (37) Відповідно до пункту 2.1 розділу 2 Статуту метою діяльності Заповідника є забезпечення постійного збереження в недоторканості пам'яток історії та культури, проведення наукових досліджень, реставрації надмогильних споруд.

- (38) Згідно з пунктом 1.9 розділу 1 Статуту методичне керівництво справою охорони, реставрації та використання пам'яток історії та культури, які входять до складу Заповідника, здійснюється Міністерством культури України, Національною Академією наук України, управлінням охорони пам'яток історії, культури та історичного середовища Київської міської державної адміністрації та радою Заповідника.
- (39) У Листі зазначено, що Лук'янівський заповідник є балансоутримувачем майна заповідника та земельної ділянки загальною площею 20,45 га.
- (40) Підтримка спрямована на утримання в належному стані території Заповідника, забезпечення та збереження його технічного та естетичного стану, підвищення експлуатаційних якостей та продовження терміну служби та здійснюватиметься шляхом:
- проведення господарських робіт, пов'язаних із збереженням пам'яток та робіт щодо їх впорядкування;
  - комплексу робіт з улаштування покриття доріг на території заповідника;
  - будівництва та ремонту паркану по периметру заповідника;
  - прокладки водопроводу та його утримання;
  - озеленення території заповідника, знесення сухостойких та аварійно небезпечних дерев;
  - забезпечення зовнішнього освітлення та покращення естетичного вигляду заповідника;
  - відновлення та ремонту огорож та надгробків, що постраждали під час стихійних лих;
  - здійснення заходів, спрямованих на покращення технічного й санітарного стану території заповідника;
  - утримання в належному санітарному та естетичному стані алеї почесних поховань;
  - будівництво алеї перепоховань видатних українських діячів, похованих за межами України, з комплексом будівель адміністративно-господарського призначення.
- (41) Відповідно до розрахунків, наведених у Листі, використання поточних трансфертів на утримання, поточний благоустрій та капітальні трансферти будуть покривати витрати на:
- оплату праці;
  - нарахування на ФОП;
  - предмети, матеріали, інвентар, спецодяг, пально-мастильні матеріали, запчастини, канцелярські товари;
  - оплату послуг (вивезення сміття, профілактичні диззаходи, обслуговування техніки тощо);
  - послуги з енергопостачання та водопостачання;
  - благоустрій алеї почесних поховань;
  - благоустрій пішохідних доріжок (капітальний ремонт);
  - капітальний ремонт частини господарського водопроводу;
  - будівництво алеї перепоховань видатних українських діячів, похованих за межами України, з комплексом будівель адміністративно-господарського призначення.
- (42) Згідно з інформацією, наданою в Листі, Заповідник надає такі платні послуги:
- ритуальні;
  - послуги з догляду за місцем поховання;
  - проведення ознайомчого огляду Заповіднику.
- (43) Згідно з інформацією, наданою в Листі, діяльність Заповідника, що буде здійснюватися на платній основі, у відсотковому співвідношенні протягом 2019 – 2020 років

планується обсягом 2 % до загального обсягу діяльності підприємства. Надання платних послуг здійснюється виключно за рахунок госпрозрахункової діяльності.

- (44) Відповідно до Листа, рахунки Заповідника розподілені щодо видів діяльності:
- кошти міського бюджету зараховуються на рахунки, які відкриті в Управлінні державної казначейської служби України у Шевченківському районі міста Києва;
  - для здійснення комерційної діяльності використовується рахунок в акціонерному товаристві «Ощадбанк».
- (45) Відповідно до статті 1 Закону однією з ознак державної допомоги є спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції допомогою, яка надається суб'єктові господарювання.
- (46) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку. Ринок у свою чергу є сферою обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.
- (47) Під господарською діяльністю у статті 3 Господарського кодексу України розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.
- (48) Отже, для того щоб мати вплив на економічну конкуренцію (спотворювати або загрожувати спотворенням конкуренції), допомога суб'єктові господарювання повинна стосуватися діяльності такого суб'єкта щодо виробництва товару (виконання робіт, надання послуг), який має вартісний характер і цінову визначеність та бере участь у господарському обороті на ринку.
- (49) Послуги Лук'янівського заповідника, який створений з метою реалізації самоврядних повноважень (функцій) органів місцевого самоврядування щодо здійснення заходів із благоустрою та утримання пам'яток історії та культури, що надаються населенню безкоштовно, не реалізуються на ринку, у розумінні Закону України «Про захист економічної конкуренції», та не беруть участі у господарському обороті.
- (50) Як наслідок, підтримка у формі поточних та капітальних трансфертів, що надається відповідно до рішення Київської міської ради від 13.12.2018 № 416/6467 «Про бюджет міста Києва на 2019 рік», рішення Київської міської ради від 17.03.2016 № 232/232 «Про затвердження Комплексної цільової програми підвищення енергоефективності та розвитку житлово-комунальної інфраструктури міста Києва на 2016 – 2020 роки», рішення Київської міської ради від 21.12.2017 № 1042/4049 «Про Програму економічного і соціального розвитку міста Києва на 2018 – 2020 роки», рішення Київської міської ради від 13.12.2018 № 415/6466 «Про внесення змін до Програми економічного і соціального розвитку міста Києва на 2018 – 2020 роки, затвердженої рішенням Київської міської ради від 21.12.2017 № 1042/4049» обсягом 41 324,3 тис. грн, не спотворює і не може спотворювати економічну конкуренцію, а отже, не є державною допомогою відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

(51) Разом з тим слід зазначити, що:

- державна підтримка Лук'янівського заповідника у формі поточних та капітальних трансфертів повинна спрямовуватися лише на покриття витрат, які пов'язані із здійсненням заходів із благоустрою Заповідника, та в жодному разі не повинна покривати витрати на здійснення комерційної діяльності;
- Лук'янівський заповідник має забезпечити належний розподіл доходів і витрат таким чином, щоб унеможливити використання коштів на надання послуг, на які спрямовується державна допомога, і на надання платних послуг із метою запобігання витрачання бюджетних коштів на здійснення комерційної діяльності;
- використання коштів державної підтримки Лук'янівським заповідником на здійснення комерційної діяльності може містити ознаки державної допомоги.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 10 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та пунктом 14 розділу IV Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04 березня 2016 року № 2-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04 квітня 2016 року за № 501/28631, зі змінами, затвердженими розпорядженням Антимонопольного комітету України від 13.09.2018 № 18-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України від 27.11.2018 № 1337/32789, на підставі інформації, наданої Департаментом житлово-комунальної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Визнати, що підтримка (фінансування), яку надає Департамент житлово-комунальної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) Державному історико-меморіальному Лук'янівському заповіднику, відповідно до рішення Київської міської ради від 13.12.2018 № 416/6467 «Про бюджет міста Києва на 2019 рік», рішення Київської міської ради від 17.03.2016 № 232/232 «Про затвердження Комплексної цільової програми підвищення енергоефективності та розвитку житлово-комунальної інфраструктури міста Києва на 2016 – 2020 роки», рішення Київської міської ради від 21.12.2017 № 1042/4049 «Про Програму економічного і соціального розвитку міста Києва на 2018 – 2020 роки», рішення Київської міської ради від 13.12.2018 № 415/6466 «Про внесення змін до Програми економічного і соціального розвитку міста Києва на 2018 – 2020 роки», затвердженої рішенням Київської міської ради від 21.12.2017 № 1042/4049», у формі поточних та капітальних трансфертів на період з 01.01.2019 по 31.12.2020 обсягом 41 324,3 тис. гривень, **не є державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ